

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: **Főter 38 szám** földszint. — Érkezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban.

Előfizetések és hirdetések a lap

Kiadóhivatalába

Könyvnyomda és Papírárgyár r. t. küldendők. Kiadóhivatali megbízott:

Szigeti Béla főkönyvelő.

Egyes számok kaphatók: **Földes Ede, Czirner József és Grünfeld Dávid** kereskedésében.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az akarat nevelése.

Mire kellene első sorban tekintenünk gyermekeink nevelésében? Az akarat nevelésére.

Az akaratot igenis lehet nevelni. Az embert lehet arra szoktatni és indítani, hogy akarni tudjon. De ez nem annyit tesz, hogy az ember vakon rohanjon az után, a mit erősen megkíván. Az első dolog, a mit meg kell tanulni, az, hogy lemondani tudjunk. A lemondás az akarat tüzpróbája. A ki tud egy adott esetben: nem akarni, az tud később igazán akarni. Az tud a perc csábításának ellentánni, távolabbi célokat kitűzni magának, önállóan rendelkezni magával, dolgozni.

De mi nem arra tanítjuk gyermekeinket, hanem először is rossz példát mutatunk nekik, a mi elég nagy baj, azután pedig elfojtjuk bennük az önállóságot. Míg iskolában vannak, házi tanítót adunk melléjük, a kire a felelősség hárul; ha a fiu rosszul tanul, elcsappjuk a tanítót. Azután pedig hivatalba tesszük a fiut. És most nem beszélünk a sok hivatalról Magyarországon, a miről általános a nagy panasz de azért szaporítjuk a hivatalokat. Nagyobb baj az, hogy nálunk még több a hivatal, mint gondolják, mert nálunk majdnem minden foglalkozás hivattalá lesz. A hivatalnok elvégzi a főbbvalóitól megszabott munkáját, jól rosszul, kezdeményező és kitartó erő nélkül, csakhogy valamiképp el legyen vegezve. Nálunk mindenki fél az egyéni, felelősséggel terhes, igazi munka oceanjától: ott szelek járnak és hajótörés lehetséges; inkább sekély vízben, szűk mederben, biztonságban erve magát evezget. A mérnök hivatalt keres, az orvos hivatalt keres, a tábor hivatalnoknak érzi magát, mindenki úgy fogja föl munkáját, mintha hivatali volna. Dicsőítjük, elméletben, másoknak az ipari és kereskedelmi pályákat és buzdítjuk a szülőket, hogy ezekre kell szánniok gyermekeiket. De mit tapasztalunk? A kereskedelmi iskolák tanulóinak tán csak öt százaléka lép kereskedői pályára, a többi mind a hivatal csöndes, sötét zugát keresi, a hol nem kell akarni. És a kik kereskedők lesznek, azok is: hivatalnokok. Az emberek persze elkeserednek, panaszkodnak, hogy nem jutnak előre, a protekciót okolják, a nagy szörnyeteget, mely főfalja az állami érdekeket csak

magukat nem vádolják. Nem nagyon tuzozunk, ha azt mondjuk, hogy minden pálya elhivatalosodik, a melyen az emberek nem tudnak dolgozni, akarni és mindon pálya, a hivatali is, nyílt és tag azok számára, a kik akarni, vállalkozni tudnak.

Nem a pálya a legfontosabb kérdés, hanem a nevelés, főleg pedig az akarat nevelése. Ha amerikai emberek életrajzát olvassuk, elképedünk, hogy mi minden megy ott keresztül az ember. Az egyik utcáseprő volt, azután hajóinas, tanító, aranyásó, farmer, gyáros, a másik rikkancs, pinczer, szabó és tudja Isten mi minden. Azoknak az embereknek van akaratuk, tiszter is újra kezdik az életet. Az angol is ilyen, a német most nevelődik ilyenre. Egész Magyarország pedig olyan, mint egy kis város, mindenki bezárkodik a maga szűk körébe és remeg a szomszéd véleményétől. Ámulva nézzük azokat, kik boldogulnak, főnyereményrel gyanúsítjuk őket és időnként azzal töltjük, hogy mi is várjuk a főnyereményt.

A pályaválasztás kérdése azért persze nagyon fontos és nagy körültekintést követel. Mindent el nem mondhatunk és a legtöbb dolog tudva van, de néhány dolgot nem lehet eléggé ismételn. Talán a legfontosabb dolog, a mit ma a legnagyobb erővel hirdetni kell, az ipari pályák fölkarolása. Ott az elhivataloskodás veszedelme mégis a legkisebb, az akarat nevelése a legállhatatosabb és a legfogatosabb is.

És itt nincsen protekció. Aki nekem rosszul csinált dolgot szállit, annál nem rendelék meg többet, ha bárki ajánlotta is. Akárhányszor előfordult, hogy iparkiallitásainkon egész ismeretlen mesteremberek egy csapással előre jutottak és a jólét útjára kerültek. A nemzet vérkeringésébe egészséges és egészséget adó elemek kerülnek, ha az ipari pályák fölvirágoznak.

Szepek, gyönyörűek a nemzeti követelmények, engedmények, a magyar zászló, a magyarrá vált katona és mi megtagadnók egész multunkat, lelkünket, ha ezekért nem lelkesülünk. De Széchenyi óta a nemzet legjobbainak az a közmeggyőződése, hogy első sorban a nemzetnek erősek, gazdagok, függetlenek, öntudatos férfiakból állónak kell lenni. Ez kiküzd magának mindent. Akik a közjogi sérelmek fölhányásával akar-

jak a nemzetet gyógyítani, azt a hatást teszik ránk, mint az az orvos, aki eterinjecziókhöz folyamodik. Az élet lázának latszatát kelti egy pillanatra az elgyötört testben. Kivülről izgatja, eleveníti, de eleterőt nem ad a testnek. Annak belülről kell jönnie, az életforrásaitól, az akaratból. Erős, öntudatos, jómódu polgárságunk legyen és akkor lesz minden. Halálos ijedtség szállja meg lelkünket, ha arra gondolunk, hogy a mi most szerte az országban folyik, talán csak galvanizációja egy betegnek, ki komoly munkára már nem való. Nem, az nem lehet. Bizunk kell a nemzet jövőjében, a nemzet józan eszében, hogy megfogja érteni az idők szavát és munkára, önállóságra, akarásra fogja nevelni fiait. Akkor olyanokat fog elérni ez ország, melyekről most még csak álmodni tudunk.

—ra.

SZEMLE.

A főrendiház ülése. A főrendiház június 27-én gr Csáky Albin elnöklésével ülést tartott. Az elnök meleghangon parentálta el Szontágh Pál, Horthy István és báró Nopcsa Ferencz elhunyt főrendiházi tagokat. A főrendek részvétet jegyzőkönyvbe iktattak. Elnök jelenti azután, a király legmagasabb megalégedéssel vette tudomásul a főrendek hódolatát Ó felségének II. Rákóczi Ferencz hamvai hazatála ügyében tett magasztos elhatározásáért. Ezután, vita nélkül elfogadták az indennitási javaslatot, a vasutasok fizetésreüldezéséről szóló javaslatot, továbbá számos javaslatot, melyek mind vicziális vasutak engedélyezésére vonatkoznak. Ezzel az ülés véget ért.

A képviselőház ülése. A képviselőház jun. 27-én ülése Jakabffy Imre elnökle alatt folytatták az 1904. évi költségvetés tárgyalását. Kovácsévics István a horvát képviselők nevében hosszú beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy a javaslatot elfogadja. A horvátok közremunkálnak a magyar a állam érdekében. Helyesli a magyar vezényszót, de a horvát részen horvát vezényleti nyelvet kíván. Horvátországtól a magyarok csak annyit követelhetnek, hogy a horvátok hűséges polgári legyenek a magyar államnak; ez pedig megvan. Ezután Szüllő Géza beszélt a javaslat ellen.

TÁRCSA.

Dalok . . .

Dalok és a víg vagy bús dalokba
Beleolvastam vagyó lelkemet,
Elmondom azt mi szám heviti, nyomja;
Megismerhetsz dalomból engemet.
Megismerhetsz, — mert bár az élet gyakran
Ha bűm van is, mosolygni kényszerít,
A mikor dal'lok, nem rajzolom abban.
Csak tisztán keblem igaz érzet'it.

Azért vagyom, hogy bár nevetni láttok,
Az ének mégis báuatos, komoly,
Mert biz' nem egyszer, ha mosolygva járok.
Szemből otthon forró könnyű foly;
És vágygyl, hittel telt akkor az ének,
Ha álmodom, avagy imádkozom
Azt dalolom csak, mit hiszek vagy érzek,
Legyen boldogság az vagy fájdalom.

Esti séta.

Némán, merengve borongós estén
Mentünk: Te és Én
Lomha sötétség ült az utcára,
Csak itt-ott nézett ki egy-egy lámpa,
Utunkra halvány sávoakat festvén
A sugárzó fény

Mentünk . . . Az arczod fényes fehéren
Látszott a setében,
És a mig szemem bámulva nézte,
Lelkemben kelt a boldogság képe,
És boldog dalok zszibongtak szépen
Szivembe' mélyen

Mentünk s álmodtam . . . Álmodtunk ketten.

— Melyikünk szebben?! —
Boldog jövőről mosolygó képet
Festett, enyémnek érezve tégéd
Poéta lelkem. —
Mig hallgatagon mentünk az estben.

Egy tenger az . . .

Egy tenger az ember' lélek.
— — — — Ma vihar dül rajta átal,
Holnapra már elsimulván.
Játszadoz a napsugárral.
S minden kicsiny futós habja
Százszerszer vissza adja, —
Tiszta, kéklő egbolt alatt, —
Az örömet: a sugarat.

Ha vihar jön dülva-fúlva,
S mély barázdát von ekeje,
Azután meg bánat magot,
Gyászt, fájdalmat vet beleje,
A partokra tör haraggal,
Sziklát támad búzke daczczal,
A mélységet felkutatva,
Gyöngyöt hoz a szüre habja.

Gyöngyöt vet fel, — drágább eket
Nem foglalnak koronákba, —
S a vesz elül, — ez a gyöngy a
Kebel búzgó imádsága! —
Aztán enyhe szellő támad,
Fut a felhő, fut a bánat,
Lágy ringásu ujra habja
És verőfény csillog rajta

Tolvaly Géza.

Az önfeláldozó leány.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

Irta. Szabó Károly.
(Folytatás.)

Én, az öreg büszke táblai elnök, mint a nép nevez, soha senkitől sem kértem semmit, de téged leányom kérlek, hozzád könyörgök valamiért, — itt már eszedklő lett az öreg hangja — mondj le erettem Ambrus szerelméről! Hallgass meg, te ismered ama ügy szerencsétlen kimenetelét, melyet birói széke előtt Narvitz gróf, a császár és királyi kegyencz a mellett Ambrus előljárója, az én hibám miatt elvesztett. A gróf tovább felebbezett és meg fogja nyerni igazságos ügyét. A fejedelem — mint császár és király — annyira fel van bosszankodva hibám miatt, hogy el akar állásomtól bocsátani. Tudod, hogy ha ez bekövetkezik, akkor el vagyok veszve. Hivatalom szívemhez van kötve, meg előttem fényes jövő állt, most minden reményről le kell mondanom. Tudod, Betti, hogy nagyon el vagyunk adósodva, ha elvesztem állásomat, akkor vagyunk alig lesz elegendő, hogy hitelezőim előtt becsülettel megállhassak. Akkor szegény, hivatal nélkül, megvetve, szóval: nyomorult koldus leszek. — Csupán te segíthetsz rajtam.

Én atyám! kérdé Betti, ki atyja beszédére figyelme-

sebb lón.
Ugy van, csak te. Halld tovább: Mialatt így az örvény szélén láttam magamat s Narvitz gróftól ma reggel kapott levél reményt keltett bennem és e reményem alapja te vagy. A gróf azt írja, hogy szívből sajnálja azon szerencsétlenséget, mi engem miatta fenyeget, sajnálja annál inkább, mert ő mindig nagyra-becsült s érdeklődik sorsom iránt. Szeret téged azon idő óta, hogy látogatást tett házunknál.

Szülők és iskola.

— Epilogus. —

A polgári leányiskola évzáró ünnepe élénk megbeszélés tárgyát képezte lapunkban és társadalmunkban. Így van ez helyesen. A társadalom érdeklődik az iskola feladatai iránt. A tanító pedig érezze, hogy a nyilvánosság ellenőrzése alatt áll s felelősséggel tartozik a szülőknek, a kik gyermekeiket bizalommal adták gondozása alá.

Ezen beszélgetések közben olyan hang is hallatszott, hogy nővel szemben még sem kellett volna ilyen erős bírálatot mondani.

Teljes tisztelettel emelünk kalapot a nővel szemben való köteles lovagiasság előtt. De a mi bírálatunkban nem egy nőről, hanem a nőnevelésről van szó, a melynek fontos kérdéseit nem lehet egy tetszetős, de a jelen esetre nem találó frázissal megoldani. Valóban igen nagyot tévednénk, ha a gyöngédség és udvariasság jelszavai alatt mi is a kényelmi szempontnak hódolva, a szülők jogos érzékenységének és panasának tért nem engednénk s így városi társadalmunkkal szemben köteleességet mulasztanánk. Hát a szülők és gyermekeik nem joggal igényelhetik a gyöngédséget? Távol van tőlünk minden kíméletlenség szándéka; még csak gondolatban sem akartuk a szónok tisztelt személyét érinteni. Csak a szülőket és gyermekeket védelmeztük a — szerintünk — indokolatlan támadás ellen, több oldalról hozzánk intézett felszólítás alapján.

Abban a részben azonban igaza lehet a beszámolóknak, hogy a munka-tanfolyam növendékei a tanító fejére nőttek s nem tudta őket rendben tartani. Ezt, ha az intézet igazgatója mondja, semmi okunk sincs kétségbe vonni. Magam is hallottam több olyan esetet, hogy egy egész osztály magaviselete ellen kifogás volt emelhető. De azt sohasem hallottam, hogy ezért a szülőket vagy egyoldalúan a növendékeket okozták volna.

A növendékek a nap nagyobb részét a szülőktől távol, a tanító felügyelete alatt tölti. A tanítók kezében van az iskolai fegyelmezés minden eszköze és hozzá a szülők értesítésének joga és kötelessége. Hát ha ennek dacára még sem tud tekintélyt és rendet tartani: akkor minden józan gondolkodó előtt az az egyedül helyes következtetés, hogy a hiba a tanítót terheli és nagyon gyermekes fogás volna a hibáért a felelősséget a szülőkre hárítani, a kiknek semmi joguk sincs az iskolai fegyelmezésbe avatkozni.

A szülők jóindulata közreműködésére az iskolának mindenestre szüksége van; sőt ez a közreműködés egyenesen kötelessége a szülőnek. De tisztelettel kér-

jük, hogy ezen közreműködésre való felhívás indokolt egyes esetekben s idejében történjék, mikor még együttes érdeklődéssel javítani lehet a meglazult fegyelmen: ne pedig nyilvánosan kártható s általános gúncs alakjában, mikor már az iskolai évnek vége van.

r. n.

Vegyes hírek

— Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.

— **Állandó választmány.** Alsó-Fehér vármegye állandó választmánya f. hó 28-án délelőtt gyűlést tartott Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán elnöklete alatt, melyen a mai közgyűlés tárgyai készítették elő.

— **Személyi hír.** Szász József, Alsó-Fehér vármegye alispánja, hivatalos körútjából f. hó 27-én haza érkezett.

— **Máthé Géza,** kir. tanfelügyelő nyolcz hónapi szabadság után hivatalát újból elfoglalta s a tanfelügyelői ügyek vezetését helyettesétől átvette.

— **Kinevezések.** Asztalos János nagyenyedi p. ü. számgyakornok a szebeni p. ü. igazgatóság mellé rendelt számvévősséghez ideiglenes minőségben p. ü. számtisztítót nevezetett ki. — Az aradi p. ü. igazgatóság Popovics János nagyenyedi p. ü. igazgatósági állandó díjokot ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi irodakezelési gyakornokká nevezte ki.

— **László-napja.** Hétfőn volt városunk köztisztelőiben álló polgármesterének nevenapja, mely alkalommal őt városunk előkelőségei és barátai üdvözölték. Hivatalos tisztelgés nem volt, mert a polgármester úr a nap délelőttjén nem tartózkodott Nagyenyeden, hanem mint kötelességtudó vadásztársulati elnök a társulati tagokkal részt vett az orbói vaddisznó vadászaton.

— **Vadászat.** Az Alsó- és Felsőorbó közötti völgyben halszót erősen folyó hó 27-én a puskaropogás és nem eredmény nélkül. A vadásztársulat több tagja vadászott vaddisznóra és egy 44 kg.-os koca lett az áldozat. Három sebtől borítva szállították be Balla Béla üzletébe sok bámuló jelenlétében. A koponyalövés, a melyet Tulogy Zoltán szemvő adott, mesteri volt. Az állatot még előzetesen a hátsó lábán és nyakszirtjén sebeztek meg Anyal József és ugyancsak Tulogy Z. A zsákmányt a vadászok között osztották meg.

— **A kanyaró** betegség városunkban 5—6 esetben jelentkezett. Valamennyi nagyon enyhe lefolyású.

— **Tanító-képesítő vizsgálat.** A Bethlen-kollégium tanítóképző intézetében a képesítő vizsgálatok június 22—25. napjain folytak le dr. Szöcs Géza mi-

nisteri biztos és br. Kemény Simon gondnok elnöklese mellett kiküldött egyházközségi bizottság jelenlétében. Az eredmény kedvező, sőt dicséretesnek mondható. — Szóbeli vizsgálatra becsátott 25 jelölt, kik közül azonban egy a szóbeli vizsgálat közben fellepett súlyos betegsége miatt a szóbeli vizsgálatot meg sem kezdhette, vizsgázott 22 tanító-, és 2 tanítónőjelölt. Képesítettet 1 kitűnő, 6 jeles, 10 jó, és 2 elégséges általános osztályzattal. Szeptember hóban teendő javító vizsgálatra utasítottat 5 vizsgázó.

— **A maros-ludasi** tűzoltók zenekara f. évi július 3-án mulatságot rendez városunkban. Ajánljuk az egylet pártolását közönségünk szíves figyelmébe.

— **Lapunk** f. é. június 12-ik számában napi hír alakjában jelent meg egy tréfás közlemény „Hogy csinálják az esőt Mihálczfalván” cím alatt. A mint Mihálczfalva község körjegyzője benünket értesít, a közlemény tévedésen alapul. Egyébként készságon kijelentjük, hogy tudósítónk, ki e hirt éppen Mihálczfalváról kapta, a körjegyző általunk nagyrabecsült személyét a tréfás hangú közleménnyel semmiképpen sem akarta megbántani.

— **Dr. László Jenő** ügyvédi irodát nyitott Gyulafehérváron.

— **Hivatalos órák.** A m. kir. pénzügyigazgatóságnál f. év július hó 1-től a hivatalos órák hétköznapon reggeli 7 órától déli 1-ig, vasárnap 8—11 órákban tartatnak.

— **Kérelem.** A f. hó 26-án tartott sétatéri táncmulatságon egy db. szürke színű női felső elveszett. A megtaláló kéri, hogy dr. Farnos Dezső, kollégiumi tanár úrnak kézbesítse.

— **Ketté osztják a kolozsvári üzletvezetőséget,** legalább tervbe van véve. A tervezet szerint a második erdélyrészi üzletvezetőség Brassóban lesz. Az ügy Hieronyminek a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén tet azon kijelentésével van kapcsolatban, hogy az üzletvezetőségek számát szaporítani fogják.

— **Ujtás a panaszbeadásban.** Győr város kapitánya érdekes és nagy gyakorlati fontosságu ujtást hozott be a rendőri segítségre szoruló közönség kényelmére. Ezentul ötven panaszlapot tartalmazó könyvet kap Győrött minden rendőr s azt jegyzőkönyv módjára köteles kezelni s magával hordani. Már most ha valakinek panasa van egyszerűen bediktálja vagy beírja azt a legközelebbi rendőrnél a panaszkönyvbe s ezen panasz alapján fogják ügyét elintézni. Ezen eseményről hírt adunk mert hátha kedve jön reá a mi rendőrkapitányunknak is. Ajánljuk azonban hogy a győrinél vastagabb panaszkönyvvel szereltesse fel rendőreit.

Szent Isten! — kiáltott a szerencsétlen leány, az ég irgalmára el ne adj atyám.

Összekulcsolt kezekkel, könyörögve borult atyja lábai elé.

Hallgass végig gyermekem! Anyád emlékére kérlek, hallgass végig türelemmel.

Betti hallgatott, atyja pedig gyöngéden vonta fejét keblére s reszkető hangon folytató:

Sorsod a gróf mellett nem lenne szomorú. Ő nagyon gazdag, nagy befolyású, a mellett szép és kedves férfi s mi még előttem többit nyom, becsületes ember, ki csak javadat akarja s híven fog szeretni.

— Csakhogy én sohasem fogom szerelmét viszonzhatni, atyám, nem, nem lehet! Szívemben Ambrus képe él és azt onnan ki nem szoríthatja semmi!

Gondold meg gyermekem, könyörgött az apa, szerencsém van hozzá kövte Narvitz gróffal való házassághoz, az ő szava elég súlylyal bír arra, hogy a fejedelmével mindent feleddessen. Mondj le Ambrushoz való szerelmedről én érettem, hogy boldoggá tedd atyádat!

Mely csönd honolt a szobában az öreg utolsó szavai óta. A nap már rég eltűnt a hegyek mögött és az alkonyat komor árnyékot vetett a benn levő tárgyakra. Csak a szerencsétlen leánynak heves lélegzetvételét lehetett hallani, kinek barna haját mintegy vigasztalólag a felindulástól reszkető kézzel simogatta atyja. Engedte, hogy pihenjen, hogy szedhesse össze magát.

Végre a leánya törte meg a hallgatást.

Gondold meg atyám, mit cselekszel, mielőtt engedelmességre kényszerítenél, mondá reszkető hangon. Mit tesz az, ha vagyont és hivatalt vesztesz is, hisz megmarad neked szeretetünk, az én és Ambrus szeretete. Ő ugyan nem bír vagyonnal, de két év múlva olyan állásba jut, hogy oltárhoz vezethet. Gyermekeid szere-

tete, mely fokozva lesz azon áldozat folytán, melyet nekünk hozatsz, újra boldog lesz kedves atyám!

E szavakkal esdőleg simult a leány atyja keblére.

Feleled-e gyermekem, hogy Narvitz ezredes ugyanazon ezrednél szolgál a hol Ambrus Endre?

Hát azt hiszed, hogy ő nem fogja hatalmát arra használni, hogy Ambrusnak, ha egyszer jegyessed lett, mindenképpen ártson? Ő büszke, nagyon büszke ember! Ő soha sem bocsátaná meg se neked se neki, hogy őt, a hatalmas nemest visszautasítád.

Higgy nekem, gyermekem! Azt akarod-e, hogy Ambrus megrontsa pályáját, melyen mint vitéz katona eddig is oly számos kitüntetéset szerzett: s melyen a mostani nyugtalan idők mellett, még sok dicsőség vár rája? Kérlek, Ambrus kedvéért kérlek, ha már atyád iránt nem könyörölsz, fogadd meg szavamat. Jól tudom és érzem én, hogy nagy azon áldozat, mit tőled követelek, de hisz azzal szerencsétlen atyádat mented meg. Ambrust pedig megszilárdítod a becsület és dicsőség ösvényén. Vagy azt hiszed talán, hogy te, gyöngé leány, képes leszel őt kárpótolni mindazért, mit általad elveszítene! Keserűség és elhidegülés lenne idővel e lépésnek elmaradhatlan következménye!

A szerencsétlen leány sirva ejtette arcát atyja keblére s zokogása mélyen sebzé az öreg lelket; végre összeszedte mégis magát. Felkelt s lassan az ajtó felé ment, mintha magányt akarna keresni, hogy egyedül lehessen keble viharával. Ekkor még egyszer visszafordult, tekintete véletlenül anyja arcaképre esett, mely az íróasztal fölött függött, azután atyjára, ki esdeklőn s fájdalmas arccal nézett reá.

Szót fogadok édes atyám! kiáltá Betti. Oda sietett atyjához, megcsókolta és hangosan sirva csüggött nyakán. Az öreg áldólag tette kezét fejére, de mielőtt

szavakat találhatott volna, a leány kibontakozott karjai közül s kiosont az ajtón.

A táblai elnök csöngtetett és gyertyát parancsolt. Még azon este levelet írt Narvitz grófnak. Egy óra múlva bejött leánya, hogy együtt vacsoráljanak.

Halványabb volt most a szokottnál; kisírt szemei elszántan, de szomorúan néztek atyjára, midőn ez fajdalmas mosolylyal karjaiba zárta.

Egy este elég volt, a vidám elfogulatlan leányt egész más lénynyé változtatni.

Ne mondj nekem köszönetet atyám, mondá s ne említsd soha a ma történeteket; igekezni fogok boldoggá lenni — a te boldogságodban!

Már nagyban készülődtek az ünnepélyességekre, melyek Walter Betti és Narvitz gróf egybekelése folytán voltak megtartandók, midőn egy nap váratlanul megjelent a völegény leendő apósánál.

Készítsd el Bettit egy rossz hirre, szólott ez, köpenyét és kardját egy szekre vetve. Ma reggel a fejedelmével voltam. Azt mondá, hogy aggodalmaink a kilátásban levő háboru miatt nagyon is alapsak, sőt az már bizonyos. Készülöm kell, ugymond, hogy két hét múlva ezredemmel együtt el kell hagynom e várost, hogy Oroszország ellen induljunk.

Egy elfojtott kiáltás, mely az ajtó felől hangzott, tudatá velők, hogy Betta már mindent tud. Belepett, hogy váratlanul megérkezett jegyesét üdvözölje s így hallotta meg annak szavait.

Narvitz elebe sietett és karjaiba zárta.

Bocsáss meg, mondá, nem akartam, hogy a rossz hír készületlenül találjon. Ha időm nem volna oly rövidre szabva, ugy, hogy csak egy órát időzhetek nálatok, akkor nem hamarkodtam volna el így a dolgot; magam törekedtem volna, hogy atyáddal lassankint készítsétek elő az elkerülhetetlenre.

STEIN S. és Társa

első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVÁRT,

Mátyás király-tér 2 sz.

Leányka kabátok 1 évesől 14 évesig 150 forintól 16 frtig

Leányka mosóruhák minden színben 1 évesőtől 14 évesig 55 krtól 6 frtig.

Kötények 1 évesőtől 14 évesig 50 krtól 350 krig

Leányka harisnyák 1 évesőtől 14 évesig 20 krtól 350 krig.

Leányka ingek, szoknyák, nadrágok 1 évesőtől 14 évesig 40 krtól feljebb.

Szalmakalapok 1 évesőtől 14 évesig 1.50 krtól 6 frtig

Keresztelőkészlet 2 frttól 30 frtig.

Fü kabátok 1 évesőtől 14 évesig 3 frttól 15 frtig

Fü nadrágok 1 évesőtől 14 évesig 250 krtól 12 frtig

Fü mosóruhák 1 évesőtől 14 évesig 120 krtól 6 frtig.

Fü rövid harisnyák 1 évesőtől 14 évesig 29 krtól 80 krig

Fü ingek 1 évesőtől 14 évesig 95 krtól 125 krig.

Hord köpenyek és ruhák

Ujszülötteknek kelengye 10 forinttól 150 forintig.

1-104

MIEDER-készítés mérték szerint

a legújabb formában és kényelmes viseletű. Vidékre küldök kívánatra árut választás végett.

Vidéki megrendeléseknél elegendő a kor megjelölése. Szíves por fogást kér

STEIN S. és TÁRSA.

— **Táncmulat** tanuló f. hó 26-án azonban a pénzügyi bizottságok után vényezés nélkül h

— **Terjed az** könyv aczetilént g módon forgalomban ezen rendeletet a niszterrel egyetért helyette olyan ha szeriut, bizonyos fomba hozható.

— **Bélyeglelet** alatt elkövetett be illeteket eddig csak azonban a pénzügyi gátóságoknak, ha csunkítások után vényezés nélkül h

— **Japán-mág** japánok ráczafolna fegyverzajban elu egyetem ősz tana bizasából tegnap n érkezett, hogy it ben melyreható utjára már régen tanulmányozza s h magyar lapot járát az Egyetertés szer hogy mutassák be litikai cikkeit reu nak, kinek az Egy tatással beszelt. Sz emlékiratot tud felu című munkaja, szándékozik. Az ő nyilatkozott a magy nek o'csóságát f olyan napilapok, u meg, mint az őnd közhasznu tájékoz művészetek és az Egyetertés, Japánb

— így szolt Han hogy az Egyeterte jen-ert, azaz 7 kor test e'yebkért né papok, tanárok, ka viselők, tanítók, jeg is előljár az Egy Divatszalonát negye

Betti kiosodott radt rövid idő alatt nyájassággal viselt szokta.

Ezután rövid idő jelentvén gazdáján induljon. Narvitz e szorította Bettit s veszely közé megye gammal vinnem, h várnak, híven fogs

Erről legy megg génye kezét megsz emlekezni, miútt a folytán megérdeme az ég árasza rad

Köszönöm jegyes lami izenetetek An hogy a mult ősz ő Bizonyára sajuálni vehet!

Vidd neki szeret igaz szeretettel és viszonzá az öreg V törült le ősz pillán

És neked Betti, rettem azt a fiatal tam alkalmam vol egyedül áll a világ esui neki, ha jelen reá!

— Mond neki, h s öntudatlanul rog Narvitz gróf ijed vel egy panlagra

Számos

b

UJ! Butorraktár és kárpitos üzlet! UJ!

Telefon szám 259.

SZATHMÁRY JÁNOS

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 8.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy butorraktárban magyar hazai gyártmányok dús választékban kaphatók; u. m. ebédlő-, háló- és szalonberendezések, irodai felszerelések stb.

Asztalos és kárpitos munkák rajzszerű elkészítését, valamint minden e szakmába tartozó javítás, átalakítás stb. munkálatokat olcsó áron, gyorsan és pontosan eszközölöm. **Videki megbízások és megkeresések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.**

A n. érd. közönség b. pártfogásáért esdve, maradtam kiváló tisztelettel

250 6-52

Szathmáry János.

Angol és francia illatszerek
Bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek.
Fertőtlenítő anyagok, padlómaszk.
Gazdasági cikkek, állatgyógyszerek.

Kötszerek Gyárak és Cséplőgépekhez.

Naftalin,
Kovarpor,
Féreg irtók.
ebészeti és betegápolási eszközök nagybani raktára.

Burger F.
gyógyáru üzlete
KOLOZSVÁR, Fötér.

Le a kész ruhákkal.

Nem kell többé kész ruhákat venni, mert a legszebb öltönyöket készítem már 18 forinttól kezdve

valódi angol, bel- és külföldi, ugyiszintén hazai gyártmányú tiszta gyapjú szövetekből.

A miről tisztelt vevőim egy próba rendelés után meggyőződhetnek. Műhelyemben csak nagyvárosi képzett munkásokat foglalkoztatok és a legkényesebb igényeknek megfelelő munkát állítottam ki, a mennyiben munkásaimnak a legnagyobb árt fizetem a helyi piacon.

Állítom valódiságáról bárki meggyőződést szerezhet, a mennyiben nem árasztom el a tisztelt vevő közönséget **hazug reklámokkal.**

Mesteri szabásért kezeskedem.

GOLDSTEIN MÓR
uri szabó, Fötér 15. (Vár-épület.)
298-52

NÉMETHI ISTVÁN

első erdélyi szobrászati műterme
KOLOZSVÁR, Monostori-út 129. (Saját ház)

Van szerencsém b. tudomására hozni, miszerint Monostori-út 129 sz. alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

SZOBRA SZATI MŰTERMET

nyitottam, hol elvállalok minden e szakban létező faragványokat u. m. épületdíszítést gipsz, kő, műkő, terrakotta és csementből.

Belső díszítést új modern kivitelben ebédlők, szalonok, dísztermek vagy bármely szobák mennyezeteit barocce vagy különböző stílusban olcsó árban.

Angol kertekké való csement szoborosportok, virágvázak talpazattal, szökőkutak stb. melyek a legynak is ellenállanak. Csement vagy ércbe öntött síremlékek szoboralakban agyag skizsek bemutatása mellett.

Bármely sírkövekben alkalmazható legújabb rendszerű karrai fehér márványból vagy más kőből a legszebb kivitelű Realief, Profil avagy Anfassban műéski domitor műveket, melyeket teljesen hűen jól belvett fénykép után mintáz és farag. Videki megrendelésekre azonnali válasz.

Kiváló tisztelettel
Némethi István szobrász.
268 2-52

256 3-52

REZÖNTÖDE.

Készít szeszgyárak, gőzmalomok és vízművekhez való minden öntvényeket. — Cséplőgépek, lokomobilok javítását eszközli. Pálinka főzésnél szükségeltető kavarázó készülékeket. Fűrdőkhöz szükségeltető részecsapok és csavarokat, valamint minden e szakmába vágó sárga réz öntést és készíttést jutányosan elvállal. Továbbá készít mindennemű réz és ágyufém öntést. Videki megkereséseket és megrendeléseket gyorsan, pontosan eszközöl.

RAPOPORT ADOLF rezöntő
KOLOZSVÁR, Fellegvári-ut 6 sz.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI

GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.

Alaptőke 200000 kor. **NAGYENYEDEN.** Alaptőke 200000 kor.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legolcsóbb kamattal mellett.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2% alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzőkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorozott értékeket.

Betétek után 1904. július 1-től naptól napig 4 1/2%-ot fizet.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

kocsigyártók
KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben. Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.
Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. — Pontos kiszolgálás.
Mindennemű kocsik raktára.
Videki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsik minden részét: **kerekes, kovács, nyerges és fényező** munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főzélünk a jó, szolid munka jutányos árban.
Becsés pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia
kocsigyártók.
255 5-50

Kalap, nyakkendő és fehérenemű.

BERKOVITS BÉLA

női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha, valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Fötér 3.

Bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlási-utazásomból haza érkezvén, a tavaszi idényre **sok szép tavaszi újdonságokat** bevásároltam.

Különösen bátor vagyok b. figyelmét felhívni **elegáns és divatos** női kabát raktáromra.

Saját szabóműhelyemben

24 órán belül készítek mérték után a legkövetelőbb izlésnek megfelelő **férfi- és gyermek ruhákat.**

Továbbá dús választékban tartok férfi-, fiu- és gyermek kész-ruhákat, valamint elismert legjobb minőségű **női-, férfi- és gyermek-czipők**, valamint kalap, nyakkendő és fehéreneműeket.

Becsés látogatását örömmel várva, s magamat szives pártfogásába ajánlva,

Kiváló tisztelettel
BERKOVITS BÉLA.
426 53-*

Pontos és szolid kiszolgálás.

Gerstenbrein Tamás

erdélyi márvány, svéd gránit, Labrador és Syenit kőipari vállalata
KOLOZSVÁRT.

Gyártelep és központ: **KOLOZSVÁRT.** Fióktelepek: **Nagyszében és Nagyvárad.**

Elvállalja a magas építményeknél előforduló összes kőfaragó és kőszobrász munkákat, sírkövek, sírkertek és kapcsolatosan e szakmába vágó mindennemű munkálatokat.

Gerstenbrein Tamás

képesített kőfaragó mester. 252 6-52

Részvett kiállításon kitüntetve szép és jó munkáért

Udvari és Társa

kocsigyártó cég

legnagyobb készletet tart **új kocsikból**, valamint elvállal a szakmába vágó javításokat, kocsik lakkozását, bélelést kívánat szerint **Kívánatra árjegyzéket küld.**

Használt **kocsit** becserél.

23 49-100

Megrendeléseket készséggel teljesít. Vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. e. köz. uség eddig irantunk tanúsított nagybcsüt partfogását jövőre kérve, mely tisztelettel

UDVARI és Társa
KOLOZSVÁRT, Radák-utca: Zöldfa-vendéglő mellett

GRÓSZ MIKLÓS

hatóságilag eng. és törv. bejegyzett elhelyező és üzletek adás-vételét közvetítő irodája

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 12. szám.

Elhelyezők: szállodai, vendéglői és háveházi személyzetet leggyorsabban és legpontosabban.

Telefon 494 szám 122 26

Sürgőnyezim: Grósz úrnők Kolozsvár.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r-t.

Alaptőke: 300.000 korona.
Tartalékalap: 120.000 korona.

Előnyös kölcsönt ad betételekre, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhírtől penzintézésre részvényekre.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves örzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6 1/2% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betéteket kedvező kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Partóljak a hazai iparcikkal, mert jobb és olcsóbb mint a külföldi.

Klaszovitt György

szíjgyártó, nyerges, táskás és bőröndő-
KOLOZSVÁRT.

Jó és szép munkáért és haladásért többször kitüntetve

Nagy raktár kész három és nyergesben ugyszintén utazótáskák és bőröndök, Plaidzsákok, esernyő és bot-tartók, uti tolltáska, minden forma és nagyságban, puakatokok, vadásztáskák, gamásni, töltényövek, vadász-székék és minden előforduló bőrárak osakis saját gyártmányaim óriási választékba.

Téli és nyári lótakarók és lóhálók, az egész léra és külön csak a fejre (legyek ellen).

Minden előforduló bőrárut rendelés szerint rövid idő alatt legjutányosabb árban készítek.

Mindenféle takaró és bőrpótló szerkesben nagy raktár.

Póstai megbízásokat gyorsan és pontosan teljesítek.

18 52

Partóljak a hazai iparcikkal, mert jobb és olcsóbb mint a külföldi.

STOLCZ VINCZE

aranyműves

KOLOZSVÁRT, Kismester-utca.

Elfogad minden e szakmába vágó munkát.

Vásárol tört arany és ezüst ékszert.

40 20

STOLCZ VINCZE.

EURÓPA SZÁLLÓDA

Gyulafehérvárt.

I rangu szálloda 30 szobával, villamos világítás, kitűnő konyha, tiszta borok, remek ágyak, fürdőszobák, telefon, omnibusz minden vonatnál. — Mérsékelt árak.

Számos látogatásért eszedzik mély tisztelettel

62 11-50 **HAAZ VILMOS** szállodás.

Erdélyi Ernőné

kárpitos műhelye és butor-raktára

NAGYENYED, Buza-piacz.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, ugyszintén tükrök, képek és mindenféle esztergályozott butorokban. — Javítások gyorsan esz kezdenek.

Számos éven át városokban és előbörndü műhelyekben szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK

a t. vevőmet minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik. — Rendeléseket különlegességekben is teljesítik és szakképzettségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szerzhető, a miért is bator vagyok kérni, miszerint személyes látogatásával megismerheti szíveskedjek, esetleg egy levelezéssel szives értesítést kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tiszteletemet.

48 50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom

Babós és Társai

KOLOZSVÁRT, vaskereskedése Deák Ferencz-u 25.

Nagy raktár mindennemű hazai gyártmányu vasárúkból u. m. *kudsi-ri-rúdvasak, építkezési-vasgerendák, kész falkötővasak, Boocsini cément, Gypsz, Menyeret-nád-fonat, Fedél és elszigetelő lemezek, Carbolineum, Kátrány, Koczká alakú kovács szén, Kóax és Faszén, Hollandi kenecze* és mindennemű *festékárúk, Gazdasági gépek és eszközök, gépolaj, gépszij, rézgálicz és Raffia hánacs.*

Üzletünkben fizető pénztárgépet állítottunk fel, mely minden kézpénz fizetésről szelvényt ad és 50 korona ilyen szelvények visszaadása ellenében 1 koronát térítünk meg.

Telefon 351 sz.

Tüzmentes pénzszekrények, valamint használt pénzszekrények is kaphatók.

Konyhaberendezési cikkek. Épület vasalások.

Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

Gazdasági gépekből árjegyzék díjmentesen küldetük. 2-52

LICHNOVSZKY LIPÓT

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 31. szám
(volt Belközép-utca.)

Raktáron tartok Majolika, Ó-Német honi (Daniél) kályhákat, ugyszintén

TAKARÉKTÜZHELYEKET,

fürdő-kádburkolatokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben.

Elvállalok kályhák újra átrakását és takarítását helyben ugy mint vidéken a legszolidabb árban.

A nálam készült munkákért teljes felelősséget vállalok.

Vidéki megkeresésekre azonnal reflektálok.

Megbízásokat azonnal személyesen vagy levélileg eszközölök.

125 26

Alapított 1873. Alapított 1873.

Ajánlom szabadalmazott 251 3-16

Jéghűtőimemet,

melyek igen takarékos legmedveivel vannak felszerelve. Hentes üzletek, tej-tárusítók és privat házaknak igen alkalmas. Raktáron 30 koronától 400 korig.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SEEMANN J. Lakatos, tüzdes-mérleg, fűvő és hűtő készítő
KOLOZSVÁRT, Nagymalom-utca 20 sz.

Cs. és kir. udvari szállító **NEUMANN M.** Szerb kir. udvari szállító.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér.

A tavaszi és nyári idényre

ajánl tavaszi és nyári öltönyöket, átmeneti kabátokat (Double-Ulster, Raglán), tavaszi felsőket (überzieher), Havelok ujjakkal és ujjak nélkül. Gazdasági kabátok szövetteléssel. — Fekete szalon és frak öltönyöket.

Nagy választék fiu-, leány- és gyermek-ruhákból.

Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát, a kívánt szint és árt velem közlik.

38 24-52

Előfizetési felté
helyben házhoz hordva va
postán küldve:
Egész évre
Fél évre
Negyedévre
Egyes szám ára

Hirdetések díj
□ centiméterenként 6 fillér
dők és gyárosok külön árka
ben részesülnek

Nyitl tér sora 40

Me

Előfi

a „KÖZÉRDEK” X

Erős küzdelme
fejlesztése, nemzet
szellemünknek mi
vényesítése képez
telessége e nehé
teljes melegevel,
méjének legjobb
minden jó hazai
szabadelvű és sza
józan haladást. A
és leszünk hívei,
hű munkásai. 22
tunk meg becsüle
munkára és kemé
a jövőben is. Va
taít gondos figye
mogatunk minden
téték helytelen és
fellendíteni, a kö
vagyonosodást se
tenni alkalmas le
lőnye Deák Fere
get tenni hazafü
hogy ennek teljes
vármegyénk közö
szíveskedjék.

Lapunk előfize
évre 6 kor., neg

Az
— A, E

— Mi volt ez,
merően nézte ará
nem ismerék rea
szott, most egysz
— Ne bántsd,
elmulik, szeretne
ébre, nehogy m
gyermek, tulbecs
látszani.

Igazad van, aty
vozm. Hisz ugy
volna meg!
Isten veled! sz
szembebe.
Isten veled, vi
szegző tekintetel
Narvitz gróf fi
bátortalansága es
egyszer megállot
lett letérdelt, —
fejét és ingadoz
percz mulva lov
ros felé.

Tiz hét mulva
kisdud ottomán
virgoncz leányt,
honnán a napsz
ben levő szőlőh
san elhaladó ha
tet átnézhette,
látszott lenni. N